

Aan de gemeenteraad

datum	10 april 2025
behandeld door	E. Bijl
ons kenmerk	2025-0030371
doorkiesnummer	14078
Onderwerp	Concept Omgevingsprogramma Woonwagens en standplaatsen

Geachte mevrouw, heer,

Met de raadsinformatiebrief van 12 december 2023 hebben wij u op de hoogte gesteld van het proces om te komen tot gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid, de businesscase en het locatie onderzoek. Bij deze bieden wij u het concept Omgevingsprogramma Woonwagens en standplaatsen aan.

De Omgevingswet schrijft voor dat beleid voor woonwagenbewoners als programma moet worden opgesteld. De bevoegdheid voor het vaststellen van het 'Omgevingsprogramma Woonwagen en standplaatsen' (1^e spoor) ligt bij het college.

De bevoegdheid voor het vaststellen van de businesscase en het locatie onderzoek (2^e spoor) ligt bij de gemeenteraad. De raad wordt in september 2025 voorgesteld om een besluit te nemen over de haalbaarheidsstudie.

De woningbouwopgave

De opgave voor woonwagenstandplaatsen maakt onderdeel uit van de gehele woonopgave voor de gemeente Papendrecht. Voor de verschillende doelgroepen is er een woonbehoefte, voor starters, gezinnen, spoedzoekers en statushouders bijvoorbeeld. Er is een wettelijke verplichting om ook voor deze doelgroep voldoende woonplekken te creëren. Een groot deel van deze vraag, komt van inwoners die nu al in Papendrecht wonen in sociale huurwoningen of wachten op een woning. Het creëren van deze standplaatsen, zorgt dat deze sociale huurwoningen voor een andere doelgroep beschikbaar komen en bevordert zo de doorstroom.

De beschikbare ruimte is beperkt, waardoor de gemeente zorgvuldig moet afwegen hoeveel ruimte er kan worden toegewezen voor woonwagenstandplaatsen in verhouding tot andere woningbouwbehoeften. Daarom wordt ook gekeken naar ruimte die in de toekomst vrij komt en of die nu nog niet in de woningbouwplannen is opgenomen.

Context

In het Rijksbeleidskader en de VNG-wegwijzer is beschreven dat het voor gemeenten verplicht is om woonwagenbeleid op te stellen. Dit betreft een beleidskader vanuit het Rijk, maar het heeft geen wettelijke status, waardoor er geen juridische consequenties aan verbonden zijn. Het beleidskader bevat echter wel landelijke uitgangspunten, waardoor het wenselijk is dat gemeenten deze opvolgen. Op 4 december 2018 heeft het college besloten dat 'uitsterfbeleid', op basis van uitspraken van het College voor de Rechten van de Mens en het Rijksbeleidskader, niet langer mogelijk is. Op het moment dat de gemeente zich niet houdt aan de richtlijnen van het beleidskader, kan dit mogelijk leiden tot klachten of juridische procedures, bijvoorbeeld bij het College voor de Rechten van de Mens.

In het Woonplan 2020-2030 heeft de gemeente daarom vastgelegd dat er beleid voor woonwagens en woonwagenstandplaatsen moet worden opgesteld als onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid. Daarnaast is in het woonplan aangegeven dat de wensen en de ruimtelijke mogelijkheden voor het uitbreiden van het aantal standplaatsen onderzocht moeten worden.

Op basis van deze uitgangspunten heeft het college in 2023 een extern bureau opdracht gegeven om via twee sporen tot uitvoering van het woonwagen- en standplaatsenbeleid te komen. U bent hierover geïnformeerd via de raadsinformatiebrieven van 15 maart 2023 [Raadsinformatiebrief/D01-20230316-RIB-](#)

Woonwagen-en-standplaatsen-beleid.pdf en 12 december 2023 Raadsinformatiebrief/D10-20231214-RIB-Woonwagen-en-standplaatsenbeleid.pdf.

Het eerste spoor betreft de ontwikkeling van een nieuw gemeentelijk beleidskader, waarbij de VNG-wegwijzer als belangrijke basis wordt gebruikt. Dit concept beleidskader is nu opgesteld en wordt ter informatie aan u aangeboden. Het beantwoordt onder andere vraagstukken over de omvang van de doelgroep, de rol van de gemeente en van Woonkracht10, de toewijzing, de exploitatie en het beheer van woonwagenstandplaatsen.

Het tweede spoor betreft de uitvoering van een verdiepende haalbaarheidsstudie (de businesscase en het locatie onderzoek), die inzicht biedt in de mogelijke locaties voor woonwagenstandplaatsen. De studie onderzoekt onder andere de verwachte omvang van de doelgroep, de financiële implicaties, de redelijke wachtermijn voor de verhuur van woningen in de sociale sector en de schaarse vrije ruimte binnen de gemeente.

Behoefte inventarisatie

Om te komen tot een 'Omgevingsprogramma Woonwagen en standplaatsen' is een behoefte inventarisatie uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om te achterhalen wat de daadwerkelijke en feitelijke behoefte is aan woonwagenstandplaatsen in de gemeente Papendrecht. Uit het onderzoek volgt een actuele behoefte aan 20-25 nieuwe standplaatsen, gelijk aan de wachtlijst. In bijlage 1 treft u een uitleg van de actuele behoefte aan.

De opgave faseren

Woonwagenstandplaatsen hoeven niet direct na vaststelling van het beleid gerealiseerd te worden. De uitvoering kan in fases plaatsvinden, afhankelijk van de inschrijftijd en de beschikbare ruimte. Dit biedt de mogelijkheid om op een flexibele manier in te spelen op de behoeften van standplaatszoekenden, terwijl tegelijkertijd de bredere woningbouwopgave voor andere doelgroepen mogelijk is.

Locatie onderzoek

Om woonwagenstandplaatsen te kunnen realiseren zijn er geschikte locaties nodig. In 2024 is er een locatieonderzoek uitgevoerd om geschikte standplaatsen te vinden. Op dit moment wordt een businesscase uitgevoerd. Hierin worden de meest kansrijke locaties verkend, worden de uitgangspunten voor de woonwagenstandplaatsen beschreven en wordt een indicatie gemaakt van de ontwikkelkosten en een mogelijke ontwikkelstrategie uitgewerkt. De businesscase (incl. locatie onderzoek) wordt na verwachting na het zomerreces ter vaststelling aan u aangeboden daarbij nemen we de input van de beeldvormende raad van 8 mei 2025 mee.

Opgave Woonkracht10

Zoals aangegeven kennen we als gemeente naast de woonwagenbewoners, tal van andere doelgroepen die met spoed behoefte hebben aan passende woonruimte. We willen bouwen voor de behoefte van onze inwoners, voor nu en later, maar we bouwen niet zelf. In dit geval is Woonkracht10 een belangrijke partner. Dit is een extra opgave, bovenop de opgaven die reeds bij Woonkracht10 is weggelegd. Naast de groep die graag gebruikt maakt van huurstandplaatsen is er wellicht ook een groep die een koopstandplaats ambieert. Zij bouwen dan zelf een woonwagen.

Communicatie/participatie

Voor het opstellen van het woonwagenbeleid zijn gesprekken gevoerd met de woonwagenbewoners en Woonkracht10. Het concept-omgevingsprogramma is in samenspraak met Woonkracht10 vormgegeven. Door het houden van een openbare inspraakprocedure zullen alle mogelijke belanghebbenden de mogelijkheid krijgen om te reageren op het concept omgevingsprogramma. Hierover zal actief gecommuniceerd worden naar de woonwagenbewoners die bij ons in beeld zijn en naar Woonkracht10. Daarnaast zal de inspraakprocedure aangekondigd worden op de Gemeentepagina, in de krant en er zal

online een publicatie plaatsvinden. Het concept omgevingsprogramma Woonwagens- en standplaatsen wordt daarom vanaf 8 mei 2025 ter inzage gelegd voor inwoners en betrokken partijen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel

bijlage 1

Behoeft inventarisatie woonwagenstandplaatsen gemeente Papendrecht v.31032025

Behoefte inventarisatie woonwagendplaatsen gemeente Papendrecht

Zaaknummer 2025-0030371

Maart 2025

Behoefte inventarisatie

Companen heeft het woonwagenbeleid opgesteld en als basis voor het beleid een behoefteraming uitgevoerd. Begin 2024 is er een inventarisatie gemaakt van de behoefte aan woonwagendplaatsen. Dit is gedaan op basis van de belangstellendenlijst en contact met mensen op deze lijst. In de loop van 2024 hebben zich een aantal mensen aangemeld voor de belangstellendenlijst. De lijst bestaat nu uit 31 mensen. Van de 31 mensen wonen 5 mensen in een patiowoning aan de Amberdreef. 5 personen behoren niet tot de 1^e/2^e graads familie van de woonwagenbewoners in Papendrecht. Rekening houdend met de doorstroming vanuit de Amberdreef is de behoefte geraamd op 20-25 plaatsen.

Als we de aanmeldingen analyseren naar inschrijftijd, dan zien we de behoefte op termijn aan standplaatsen:

Figuur: Gemeente Papendrecht. Tijd dat men op de wachtlijst staat (in jaren)

Wachttijd	< 1 jaar	1 tot 2 jaar	2 tot 3 jaar	3 tot 4 jaar	4 tot 5 jaar	5 tot 6 jaar	> 6 jaar	Totaal
1 ^e / 2 ^e graads familie	3	2	3	2	-	9	2	21
Bewoners patiowoningen	-	-	-	-	-	-	5	5
Geen 1 ^e / 2 ^e graadsfamilie	-	-	-	3	1	1	-	5
Totaal	3	2	3	5	1	10	7	31

Bron: Gemeente Papendrecht (peildatum 1-3-2025)

Inschrijftijd

De behoefte is afgezet tegen de huidige inschrijftijd voor een sociale huurwoning. Dit is op dit moment 9,7 jaar (bron: beschikbaarheidsmonitor 2^e helft 2024). Op basis van deze vergelijking kan de conclusie getrokken worden dat van de gemeente verwacht wordt een uitbreiding van in ieder geval 17 standplaatsen te overwegen. Deze personen staan nu tussen de 6 tot 12 jaar op de wachtlijst. Daarnaast staan 10 personen nu tussen de 5 tot 6 jaar op de wachtlijst.

14 personen staan korter dan 5 jaar op de wachtlijst. Van het totaal aan 31 personen behoren 5 personen niet tot de 1^e/2^e graads familie van de woonwagenbewoners in Papendrecht.